

Tussen de lidstaten België en Duitsland is niet in geschil dat de verantwoordelijkheid voor de vreemdeling ingevolge artikel 20 lid 2 DV op Duitsland is overgegaan. De voorzieningenrechter heeft terecht overwogen dat de Staatssecretaris van Justitie dit rechtsfeit aan zijn besluit ten grondslag heeft mogen leggen zonder te treden in de vraag of België en Duitsland artikel 20 lid 2 DV terecht en op juiste wijze hebben toegepast.

Met betrekking tot het betoog dat Nederland Duitsland ten onrechte om terugname op grond van artikel 16 lid 1c DV heeft verzocht, wordt als volgt overwogen. Het standpunt van de staatssecretaris dat om terugname kon worden verzocht omdat de vreemdeling in Nederland een asielverzoek heeft ingediend, doch hier te lande verblijft zonder toestemming van de Duitse autoriteiten gaat voorbij aan het onderscheid tussen artikel 16 lid 1c en e DV. Artikel 16 lid 1c DV ziet op de situatie dat in de verantwoordelijke lidstaat een asielverzoek in behandeling is. Daarvan was hier geen sprake. Dat betekent niet dat Nederland niet om terugname heeft kunnen verzoeken. De verantwoordelijkheid van België is immers op grond van artikel 20 lid 2 DV op Duitsland overgegaan. Daarmee zijn de voor België, zijnde de lidstaat waar het eerste asielverzoek is behandeld en afgewezen, uit de Verordening voortvloeiende verplichtingen op Duitsland komen te rusten, waaronder de in artikel 16 lid 1 onder e DV neergelegde verplichting tot terugname. Zodoende heeft de staatssecretaris het tweede claimverzoek aan Duitsland van 7 augustus 2007 terecht op artikel 16 lid 1e DV gebaseerd. Dat de Duitse autoriteiten de claim nadien op grond van artikel 16 lid 1c DV hebben aanvaard en in het besluit ook naar dat artikellid is verwezen, biedt geen grond voor het oordeel dat Duitsland onterecht als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen. Anders dan de vreemdeling betoogt is, gelet op de voorafgaande toepassing van artikel 20 lid 2 DV voor toepassing van artikel 16 lid 1c, noch voor toepassing van artikel 16 lid 1e DV, van belang of hij ook in Duitsland een asielverzoek heeft ingediend. Gelet hierop kan de grief niet leiden tot een andere conclusie dan waartoe de voorzieningenrechter kwam. Hoger beroep ongegrond.

artt. 13, 16 lid 1c en e, 19 lid 4 en 20 lid 2 Dublinverordening

A.,
appellant,
tegen
de uitspraak in zaak nrs. AWB 07/36593 en 07/36598
van de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage, zp Zwolle, van 12 december 2007 in het geding tussen

A.,
en
de Staatssecretaris van Justitie.

Nr. 14: Dublinverordening en verantwoordelijkheidstoedeling

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 7
augustus 2008, 200800218/1; LJN BE8972

1. Procesverloop

Bij besluit van 24 september 2007 heeft de staatssecretaris van Justitie (hierna: de staatssecretaris) een aanvraag van [...] (hierna: de vreemdeling) om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht (niet opgenomen; red.).

Bij uitspraak van 12 december 2007, verzonden op dezelfde dag, heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Zwolle (hierna: de voorzieningenrechter), voor zover thans van belang, het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; red.).

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 9 januari 2008, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht (niet opgenomen; red.).

De staatssecretaris heeft een verweerschrift ingediend. Bij brief van 13 februari 2008 heeft de vreemdeling een reactie op het verweerschrift ingezonden. Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. De enige grief is gericht tegen de overweging dat, samengevat weergegeven, de verantwoordelijkheid van Duitsland voor de behandeling van het asielverzoek van de vreemdeling vaststaat en het niet aan de voorzieningenrechter is om te treden in de vraag of die aanvaarding terecht is. De grief is voorts gericht tegen de overweging dat Nederland Duitsland op grond van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, van Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van de Europese Unie van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen, welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Verordening) om terugname heeft kunnen verzoeken.

Volgens de vreemdeling heeft de voorzieningenrechter ten onrechte niet beoordeeld of de overdracht aan Duitsland rechtmatig is en of de staatssecretaris de artikelen 13, 16, 19 en 20 van de Verordening, die van rechtstreekse toepassing zijn, op juiste wijze heeft toegepast. Naar zijn mening zijn de artikelen 19, vierde lid, respectievelijk 20, vierde (lees: tweede) lid, van de Verordening alleen van toepassing indien in de lidstaat, die om overname of om terugname verzoekt, een asielverzoek is ingediend. Nu de vreemdeling in Duitsland geen asielverzoek heeft ingediend, kon het België niet om overname of terugname verzoeken, maar had het België op grond van artikel 13 van de Verordening als de verantwoordelijke lidstaat dienen aan te merken. Gelet hierop heeft Nederland volgens de vreemdeling ten onrechte een claim ingediend bij Duitsland.

De vreemdeling betoogt voorts dat Duitsland evenmin op grond van artikel 13 van de Verordening verantwoordelijk kan worden geacht, eveneens omdat hij daar nimmer een asielverzoek heeft ingediend.

Zou Duitsland wel verantwoordelijk moeten worden geacht, dan zou om diezelfde reden het terugnameverzoek ten onrechte op grond van artikel 16, eerste lid, aanhef

en onder c, van de Verordening zijn gebaseerd, aldus de vreemdeling.

2.2. De voorzieningenrechter is uitgegaan van de volgende feiten, die in hoger beroep niet zijn bestreden.

De vreemdeling heeft op 25 januari 2001 een asielverzoek in België ingediend, welke aanvraag op 29 januari 2001 is afgewezen.

Op 2 mei 2001 heeft de vreemdeling een asielverzoek in Nederland ingediend. Dit verzoek is op 4 september 2001 afgewezen, omdat België op grond van de Overeenkomst van Dublin voor de behandeling van het asielverzoek verantwoordelijk werd geacht. België heeft een met het oog daarop ingediende claim op 10 oktober 2002 aanvaard, waarna de vreemdeling op 18 oktober 2002 aan België is overgedragen.

Op 18 november 2003 heeft Duitsland, alwaar de vreemdeling op dat moment verbleef, een terugnameverzoek op grond van de Verordening bij België ingediend. Die claim is op 4 februari 2004 door België aanvaard. Duitsland heeft de vreemdeling vervolgens niet tijdig in de zin van artikel 20, tweede lid, van de Verordening aan België overgedragen.

Op 10 juli 2007 heeft Nederland, alwaar de vreemdeling zich toen ophield, bij België een terugnameverzoek op grond van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening ingediend. Dit verzoek is door de Belgische autoriteiten op 20 juli 2007 afgewezen, omdat Duitsland vanwege voormelde termijnoverschrijding voor het asielverzoek verantwoordelijk moet worden geacht.

Op 26 juli 2007 heeft Nederland vervolgens bij de Duitse autoriteiten een terugnameverzoek op de voet van artikel 16, eerste lid, onder c, van de Verordening ingediend. Dit verzoek is door de Duitse autoriteiten op 31 juli 2007 aanvankelijk geweigerd. Bij brief van 7 augustus 2007 heeft Nederland aan de Duitse autoriteiten nadere informatie verstrekt en verzocht de vreemdeling op grond van artikel 16, eerste lid, onder e, van de Verordening terug te nemen.

Op 8 augustus 2007 heeft de vreemdeling in Nederland opnieuw een asielverzoek ingediend.

Bij brief van 10 augustus 2007 hebben de Duitse autoriteiten, mede onder verwijzing naar artikel 13 van de Verordening, de claim van 26 juli 2007 aanvaard, waarna de staatssecretaris het asielverzoek met toepassing van artikel 30, eerste lid, onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) heeft afgewezen.

2.3. Ingevolge artikel 16, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening is de lidstaat die krachtens deze Verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek verplicht een asielzoeker die zijn verzoek in een andere lidstaat heeft ingediend volgens de in de artikelen 17 tot en met 19 bepaalde voorwaarden over te nemen.

Ingevolge die aanhef en onder c, is de lidstaat, die krachtens deze Verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek, verplicht een asielzoeker wiens verzoek in behandeling is en die zich ophoudt in een andere lidstaat zonder daarvoor toestemming te hebben gekregen, volgens de in artikel 20 bepaalde voorwaarden terug te nemen.

Ingevolge die aanhef en onder e, is de lidstaat, die krachtens deze Verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek, verplicht een asielzoeker wiens verzoek is afgewezen en die zich ophoudt in een andere lidstaat zonder daarvoor toestemming te hebben gekregen, volgens de in artikel 20 bepaalde voorwaarden terug te nemen.

Ingevolge artikel 20, eerste lid, aanhef en onder d, is een lidstaat, die instemt met een terugnameverzoek, verplicht de asielzoeker weer tot zijn grondgebied toe te laten. De overdracht gebeurt overeenkomstig de nationale wetgeving van de verzoekende lidstaat, na overleg tussen de betrokken lidstaten, zodra dat praktisch mogelijk is en uiterlijk binnen een termijn van zes maanden na de aanvaarding van het verzoek om overname door een andere lidstaat of de beslissing op het beroep of op het verzoek tot herziening wanneer dit opschortende werking heeft.

Ingevolge het tweede lid, berust de verantwoordelijkheid, indien de overdracht niet plaatsvindt binnen de gestelde termijn van zes maanden, bij de lidstaat waar het asielverzoek is ingediend. Indien de overdracht of de behandeling van het asielverzoek wegens detentie van de asielzoeker niet kon worden uitgevoerd, kan deze termijn tot maximaal één jaar worden verlengd of tot maximaal 18 maanden indien de asielzoeker onderduikt.

Ingevolge artikel 30, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000, wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 afgewezen, indien een ander land, partij bij het Vluchtelingenverdrag ingevolge een verdrag of een dit land en Nederland bindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

2.3.1. De staatssecretaris heeft vastgesteld dat tussen de lidstaten België en Duitsland niet in geschil is dat de verantwoordelijkheid voor de vreemdeling ingevolge artikel 20, tweede lid, van de Verordening op Duitsland is overgegaan. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de voorzieningenrechter terecht overwogen dat de staatssecretaris dit rechtsfeit aan zijn besluit ten grondslag heeft mogen leggen zonder te treden in de vraag of België en Duitsland artikel 20, tweede lid, terecht en op juiste wijze hebben toegepast.

2.3.2. Met betrekking tot het betoog dat Nederland Duitsland ten onrechte om terugname op grond van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening heeft verzocht, wordt als volgt overwogen.

Het standpunt van de staatssecretaris dat om terugname kon worden verzocht omdat de vreemdeling in Nederland een asielverzoek heeft ingediend, doch hier te lande verblijft zonder toestemming van de Duitse autoriteiten gaat voorbij aan het onderscheid tussen artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c en e. Artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening ziet op de situatie dat in de verantwoordelijke lidstaat een asielverzoek in behandeling is. Daarvan was hier geen sprake. Dat betekent niet dat Nederland niet om terugname heeft kunnen verzoeken.

Zoals overwogen in 2.3.1 is de verantwoordelijkheid van België op grond van artikel 20, tweede lid, van de Verordening op Duitsland overgegaan. Daarmee zijn de voor België, zijnde de lidstaat waar het eerste asielverzoek is behandeld en afgewezen, uit de Verordening voortvloeiende verplichtingen op Duitsland komen te rusten, waaronder de in artikel 16, eerste lid, aanhef en onder e, van de Verordening neergelegde verplichting tot terugname, zodat de staatssecretaris het tweede claimverzoek aan Duitsland van 7 augustus 2007, terecht op artikel 16, eerste lid, aanhef en onder e, heeft gebaseerd. Dat de Duitse autoriteiten de claim nadien op grond van het bepaalde in artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, hebben aanvaard en in het bestreden besluit ook naar dat artikel lid is verwezen, biedt geen grond voor het oordeel dat Duitsland niet terecht als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen.

Anders dan de vreemdeling betoogt is, gelet op de voorafgaande toepassing van artikel 20, tweede lid, van de Verordening, voor toepassing van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, noch voor toepassing van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder e, van belang of hij ook in Duitsland een asielverzoek heeft ingediend. Gelet hierop kan de grief niet leiden tot een andere conclusie dan waartoe de voorzieningenrechter is gekomen.

2.4. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aanvallen uitspraak dient, zij het met verbetering van de gronden waarop deze rust, te worden bevestigd.

2.5. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:
bevestigt de aangevallen uitspraak.

Noot

1. In het kort de feiten van de casus, waaruit blijkt dat hier sprake is van een Turkse asielzoeker die meerde malen, in verschillende lidstaten, asielverzoeken indient. De vreemdeling heeft op 25 januari 2001 een asielverzoek in België ingediend, welke aanvraag op 29 januari 2001 is afgewezen. Op 2 mei 2001 heeft de vreemdeling een asielverzoek in Nederland ingediend. Dit verzoek is op 4 september 2001 afgewezen, omdat België een met het oog daarop ingediende claim op 10 oktober 2002 heeft aanvaard, waarna de vreemdeling aan België is overgedragen. Op 18 november 2003 heeft Duitsland, alwaar de vreemdeling op dat moment verbleef, een terugnameverzoek op grond van de Verordening bij België ingediend. Die claim is op 4 februari 2004 door België aanvaard. Duitsland heeft de vreemdeling vervolgens niet tijdig in de zin van artikel 20 lid 2 DV aan België overgedragen. Op 10 juli 2007 heeft Nederland, alwaar de vreemdeling zich toen ophield, bij België een terugnameverzoek op grond van artikel 16 lid 1c DV in-

gediend. Dit verzoek is door de Belgische autoriteiten op 20 juli 2007 afgewezen, omdat Duitsland vanwege voormelde termijnoverschrijding voor het asielverzoek verantwoordelijk moet worden geacht. Op 26 juli 2007 heeft Nederland vervolgens bij de Duitse autoriteiten een terugnameverzoek op grond van artikel 16 lid 1c DV ingediend. Dit verzoek is door de Duitse autoriteiten op 31 juli 2007 aanvankelijk geweigerd.

Bij brief van 7 augustus 2007 heeft Nederland aan de Duitse autoriteiten nadere informatie verstrekt en verzoekt de vreemdeling op grond van artikel 16 lid 1e DV terug te nemen. Op 8 augustus 2007 heeft de vreemdeling in Nederland opnieuw een asielverzoek ingediend. Bij brief van 10 augustus 2007 hebben de Duitse autoriteiten, mede onder verwijzing naar artikel 13 van de Verordening, de claim van 26 juli 2007 aanvaard, waarna de staatssecretaris het asielverzoek met toepassing van artikel 30a Vw heeft afgewezen.

2. In het kort even een overzichtje van het Dublin verdeelsysteem. De Dublinverordening bevat criteria die de verantwoordelijkheid voor de behandeling van een asielverzoek tussen de lidstaten bepalen. Deze criteria zijn bindend. De lidstaat waar het eerste asielverzoek is ingediend, stelt vast welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek, tenzij de asielzoekers inmiddels in een andere lidstaat verblijft. In dat geval moet die lidstaat bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is (artikel 4 lid 4 DV). De lidstaat waar het eerste asielverzoek is ingediend is verplicht om de asielzoeker terug te nemen die zich in een andere lidstaat ophoudt en daar opnieuw een asielverzoek indient (artikel 4 lid 5 DV). Deze verplichting geldt niet meer als de asielzoeker het grondgebied van de lidstaten heeft verlaten – ten minste drie maanden – of indien een lidstaat de asielzoeker een verblijfstitel heeft gegeven (artikel 16 lid 3 DV). De verantwoordelijkheid voor de behandeling van een asielverzoek vervalt ook indien de lidstaat na intrekking of afwijzing van het asielverzoek het nodige heeft gedaan om te bereiken dat de vreemdeling de EU verlaat (artikel 16 lid 4 DV). Ook het niet in acht nemen van de tijdslimieten bij terug- of overname kan leiden tot ontstaan of juist beëindiging van de verantwoordelijkheid. De toedelingscriteria van de DV moeten worden toegepast in de volgorde waarin deze in de Verordening staan (artikel 5 lid 1 DV). De Vc C3/2.1 bepaalt dat afwijzing op grond van artikel 30a Vw pas mogelijk is als de verantwoordelijkheid voor de behandeling van het asielverzoek, middels expliciet dan wel een impliciet accorderen van het overname – of terugnameverzoek, is komen te liggen bij de verantwoordelijke lidstaat.

3. De vreemdeling stelt dat Duitsland niet op grond van artikel 20 lid 2 DV verantwoordelijk kan zijn geworden: dit artikel spreekt van overgang van verantwoordelijkheid op de lidstaat 'waar het asielverzoek is ingediend', en de vreemdeling heeft nooit asiel gevraagd in Duitsland. De Afdeling oordeelt (r.o. 2.3.1.) dat 'tussen de lidstaten België en Duitsland niet in geschil is dat de verantwoordelijkheid voor de vreemdeling ingevolge artikel 20, tweede lid, van de Verordening op Duitsland is overgegaan'; dat is een 'rechtsfeit'

dat de staatssecretaris aan zijn besluit tot afwijzing van de staatsaanvraag ten grondslag mocht leggen.' Dit betekent dat, aldus de Afdeling, de vaststelling van de verantwoordelijkheid uitsluitend kan worden aangevochten in één van de staten die onderling verantwoordelijkheid betwisten.

4. De Afdeling beschouwt de overgang van de verantwoordelijkheid aan Duitsland als een feit, en de Nederlandse rechter kan daar niet in treden. De Afdeling gaat dus uit van de situatie van artikel 20 DV. Artikel 20 DV ziet op terugname, de situatie waarin de vreemdeling 'zonder toestemming' verblijft in een andere lidstaat dan die, waar zijn asielverzoek wordt behandeld (artikel 16 lid 1c DV) of is afgewezen is (artikel 16 lid 1e DV). Artikel 16 lid 1e DV spreekt van 'een onderdaan van een derde land' wiens asielverzoek is afgewezen. Artikel 16 lid 1c DV ziet op terugname in het geval het asielverzoek in behandeling is in de verantwoordelijke lidstaat. Dat was hier niet het geval – betrokkene had nooit een asielverzoek in Duitsland ingediend. De Afdeling acht dit juist – 'terugname' kan alleen als in de aangezochte lidstaat een asielverzoek in behandeling is. Overname als bedoeld in artikel 20 lid 1e DV kon wel. Deze bepaling ziet op het geval dat het asielverzoek van de vreemdeling is afgewezen. De Afdeling vervolgt (r.o. 2.3.2): 'Anders dan de vreemdeling betoogt is, gelet op de voorafgaande toepassing van artikel 20, tweede lid, van de Verordening, voor toepassing van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder c, noch voor toepassing van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder e, van belang of hij ook in Duitsland een asielverzoek heeft ingediend.' Battjes merkt hierover op in zijn noot bij deze uitspraak in JV 2008/56, dat: "Immers, met de aanvaarding van verantwoordelijkheid op grond van art. 20 zijn ook de in art. 16 lid 1 genoemde verplichting tot terugname overgegaan. Dan doet het er voor de toepassing van art. 16 lid 1 onder c of e door Nederland niet meer toe of betrokkene in Duitsland een asielverzoek heeft ingediend. Vraag is immers niet of in het land waarheen betrokkene wordt overgedragen, het asielverzoek in behandeling is of is afgewezen."

5. Deze uitspraak is eerder gepubliceerd als JV 2008/365.

KMZ